

Jaarverslag 2019

Voorwoord

Onze monumenten in het landschap van Tytsjerksteradiel verdienen een constante aandacht.

Wij voelen ons versterkt om dit met u als mienskip te dragen.

Deze gedachte schreven we op het bedankkaartje voor de aanwezigheid ter gelegenheid van de afronding renovatie kerktoren en luidklok van Ryptsjerk.

Een bijzondere ervaring, de voorbereiding met aanvragen voor financiële steun, de uitvoering en afronding.

Als bestuur zien we terug op een geslaagde renovatie, en hebben met vol vertrouwen het gebruik van de klok weer overgedragen aan de Protestantse Gemeente Ryptsjerk voor de tradities van het luiden.

Naast deze feestelijke gebeurtenis hebben we onze 10-jarige verjaardag gevierd, en is onze website gepresenteerd.

Een website op het wereldwijde web van onze stichting, een ervaring waar we toch wel een beetje trots op zijn.

Terug naar de werkelijkheid van vandaag, een versobering volgens de Erfgoedwet, in het kader van sober en doelmatig maakt een juist onderhoud spannend.

Het is dan ook mede hierdoor dat we een ANBI-beschikking hebben aangevraagd, en inmiddels is gehonoreerd.

Een regeling met de belastingdienst voor eventuele schenkers gunstige belastingvoorwaarden.

Onze monumenten verdienen het om zich te handhaven zoals ze al eeuwenlang in het landschap van Tytsjerksteradiel een baken zijn geweest.

Met het uitbrengen van dit jaarverslag hopen we de door ons beoogde openheid te hebben geboden.

Arjen van der Schaaf

Voorzitter Stichting Behoud Monumenten in de gemeente Tytsjerksteradiel

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoud	3
De monumenten	4
Het bestuur	5
Gegevens van de Stichting	5
Overzicht van de werkzaamheden	6
Financiële verantwoording 2019	8

De monumenten

Toren Pauluskerk
35669
Van Sminiweg 9
9064 KD Aldtsjerk

Toren Kruiskerk
35634
Nieuwestad 5
9251 LM Burgum

Toren Hervormde Kerk
35643
Ds. Offerhausweg 1
9264 TH Earnewâld

Toren St. Petruskerk
35645
Schoolstraat 2
9051 EC Jistrum

Toren Mariakerk
35658
Wynzerdyk 9
9062 GP Oentsjerk

Toren Hervormde Kerk
35677
Slachtedyk 1
9054 HE Rypstjerk

Toren Hervormde Kerk
35680
Greate Buorren 14
9262 SB Sumar

Toren St. Vituskerk
35690
Wyns 31
9091 BE Wyns

Korenmolen De Hoop
35683
Mounepad 21
9262 NE Sumar

Het bestuur

A. van der Schaaf	voorzitter	Gytsjerkerhoeke 33	9061 AX Gytsjerk
G. Brouwer-Oosterhof	secretaris	De Daam 17	9061 DJ Gytsjerk
R. Deelstra	penningmeester	Trambaan 23	9251 LZ Burgum

De ambtelijke ondersteuning wordt verleend door

G. Scherstra	ambtelijk secretaris
P. Rollema	financieel adviseur
S. van der Bijl	bouwtechnisch adviseur

De gegevens van de stichting

Adres	Postbus 3	9250 AA Burgum
E-mail	info@stichtingmonumentent-diel.nl	
Bankrekening	NL50 RABO 010.34.71.286	
Website	www.stichtingmonumentent-diel.nl	
KvK	01169431	
RSIN	821688698	

Overzicht werkzaamheden 2019

Algemeen:

De nieuwe PIP voor bijna alle torens loopt van 2019 tot en met 2024. In deze instandhoudingsplanningen waren geen echte belangrijke onderhoudswerkzaamheden voor 2019 opgenomen.

Voor alle torens en de molen geldt dat de reguliere werkzaamheden zijn uitgevoerd. De brandblussers zijn gecontroleerd en de bliksembeveiligingen hebben hun reguliere onderhoud gehad. Eind 2018 begin 2019 zijn de elektrische installatie gekeurd. De zgn. NEN 3140 keuringen. De verbeterpunten die uit deze keuringen zijn voortgekomen zijn in 2019 aangepakt.

Korenmolen De Hoop Sumar:

De bovenas liep tegen de zgn. lange spruit aan. De bovenas moest daarom iets omhoog worden gebracht. Op zich geen grote klus. Maar wel een die de nodige kennis vereist. Bouwbedrijf Kolthof BV uit Stiens heeft dit voor ons gedaan.

De stellingplanken zijn aan sterke verwerking onderhevig. De Stichting Behoud Monumenten heeft ervoor gezorgd dat er een groot aantal nieuwe planken geleverd zijn. Deze zullen door de vrijwillige molenaars aan worden gebracht.

Toren Pauluskerk in Aldtsjerk:

Het uurwerk heeft problemen gegeven. Vellema uit Hallum heeft het uurwerk gereinigd en het slingervang systeem bijgesteld.

Toren Hervormde kerk Earnewald:

In de toren van de kerk in Earnewald was een raam kapot. Dit is een stuk draadglas dat met specie in de muur bevestigd is. De schilder van de gemeente heeft dit vervangen.

Toren Kruiskerk Burgum:

In de toren van de Kruiskerk in Burgum hebben we veel last van kraaien gehad. Ze nestelden boven in de toren. Bouwbedrijf Swart heeft het nestmateriaal opgeruimd en de galmgaten weer dicht gezet.

Op de ketting van de luidmotor zat veel speling. Hierdoor raakte de luidmotor van slag. Deze ketting is weer opgespannen.

Toren Sint Vitus kerk in Wyns:

Ook de luidklok van de kerk in Wyns was van slag. Er is een microscharnelaar vervangen en de draaipunten zijn gesmeerd. Deze klok is vaak van slag. Er zal de komende periode gekeken moeten worden wat hiervan de oorzaak is.

Toren Hervormde kerk Sumar:

De wijzerplaat verlichting deed het niet. De schakelaar die ervoor zorgt dat deze verlichting automatisch wordt ingeschakeld was stuk. Deze is vervangen.

Toren Hervormde Kerk Ryptsjerk:

Eind 2018 is er geconstateerd dat er ruimte op de as zat van de luidklok. Een klokken adviseur constateerde dat het bronzen blok waar de as in draait volledig versleten was. Ook constateerde hij dat de slijtage op de plek waar de klepel, bij het slaan tegen de klok slaat, te groot was geworden. Hierdoor was er grote kans op breuk van de klok. Een grondige restauratie van de luidklok was daardoor onvermijdelijk geworden.

Al enige jaren geleden was geconstateerd dat de leien van het dak er slecht aan toe waren. Besloten is om de toren in 2019 grondig aan te pakken. De SBKG heeft daarvoor een plan opgesteld. Met dit plan is er bij de provincie een verzoek voor subsidie ingediend. Ook hebben we diverse particuliere fondsen aangeschreven met de vraag tot ondersteuning. Zowel de provincie als 7 private fondsen hebben bijgedragen in de kosten. Ook de protestantse gemeente Ryptsjerk heeft bijgedragen aan de kosten van herstel van luidklok en dak.

SBKG heeft, in opdracht van de Stichting behoud Monumenten een aanbesteding geregeld. Bouwbedrijf van de Vegt uit Weidum heeft de opdracht voor restauratie van het dak gekregen en Daelmans Klokken en Uurwerken uit Lierop heeft de opdracht voor de restauratie van de luidklok gekregen. De luidklok is uit de toren verwijderd. Deze is op transport gegaan naar de Firma Lachenmeyer uit het Duitse Nordlingen. Lachenmeyer heeft de slijtplekken opgelast. Daelmans heeft voor een nieuwe as e.d. gezorgd. Zij hebben ook de klok weer aan de as bevestigd en zij hebben de klok weer in de toren gehesen.

Eind november is de klok teruggeplaatst in de toren en is de volledige restauratie afgesloten.

Samenvattend financieel overzicht 2019

Inkomsten		Uitgaven	
Rente spaarrekening 2018	10,10	Algemene kosten	10.864,20
Subsidie korenmolen Sumar	4.500,00	Toren Sumar	1.448,48
SIM 2018 toren Wyns	1.369,00	Toren Wyns	840,16
SIM 2018 toren Burgum	2.976,00	Toren Burgum	2.844,18
SIM 2018 toren Jistrum	2.277,00	Toren Jistrum	1.567,67
SIM 2018 toren Ryptsjerk	1.442,00	Toren Ryptsjerk	1.477,75
SIM 2018 toren Oentsjerk	3.811,00	Toren Oentsjerk	4.883,98
SIM 2018 korenmolen Sumar	1.442,00	Korenmolen Sumar	6.960,67
SIM 2017 toren Earnewâld	760,00	Toren Earnewâld	709,05
SIM 2018 toren Aldtsjerk	4.516,00	Toren Aldtsjerk	2.599,27
BRIM 2011 toren Ryptsjerk	4.031,00	Kosten jubileum	153,67
Bijdrage gemeente 2018	9.272,44	Kosten ontwikkelen website	1.243,09
Subsidie renovatie toren Ryptsjerk	87.432,00	Kosten renovatie toren Ryptsjerk	121.909,17
		Ntb uren gemeentepersoneel 2019 (regulier)	4.681,50
Totaal inkomsten	123.838,54	Totaal uitgaven	162.182,81
Waarvan betrekking op voorgaande jaren	9.272,44	Waarvan betrekking op voorgaande jaren	9.649,75
Inkomsten 2019	<u>114.566,10</u>	Uitgaven 2019	<u>152.533,06</u>
Uitgaven ten laste van 2019	152.533,06		
Inkomsten ten gunste van 2019	114.566,10		
Tekort over 2019	37.966,96	●	
	<u>11.466,96</u>	Inzet eigen vermogen	
	<u><u>26.500,00</u></u>	Uiteindelijke bijdrage van Gemeente	

- Het tekort / exploitatie resultaat 2019 laat een verschil zien met het Beleidsplan, zoals opgenomen in de website (www.stichtingmonumentent-diel.nl) par. 4 – Beleid, a – financiën. Dit vanwege dat er werkzaamheden worden geclusterd in betreffende subsidieperiode.

Voorzitter A. van der Schaaf
06 270 71 828 a.v.d.schaaf7@upcmail.nl

Secretaris G. Brouwer-Oosterhof
06 156 40 191 geeskebrouwer@outlook.com

Stichting Behoud Monumenten Tytsjerksteradiel Postbus 3 9250 AA Burgum

RSIN: 821688698

KvK: 01169431

E-mail: info@stichtingmonumentent-diel.nl

Bankrekeningnr: NL50 RABO 010.34.71.286

Website: www.stichtingmonumentent-diel.nl